

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์และการเปิดตลาดการค้าเสรี ส่งผลทำให้การแข่งขันมีความเข้มข้นมากขึ้นทั้งในด้านคุณภาพและราคาของสินค้า ภาคอุตสาหกรรมต่างต้องแข่งขันกันนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาในภาคการผลิตเพื่อให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และเพื่อที่จะสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูงและราคาที่เป็นธรรมตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสร้างความสามารถทางการแข่งขันให้เหนือกว่าคู่แข่ง จากการพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจไม่เพียงแต่ทำให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของชาติเพิ่มขึ้นเท่านั้น แนวโน้มการจ้างแรงงานเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมยังเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งเป็นส่วนผลักดันให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติ

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาอุตสาหกรรมนอกจากจะช่วยสร้างความก้าวหน้าและสร้างการจ้างงานในประเทศแล้ว การพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวยังเป็นผลโดยตรงต่อปัญหาความปลอดภัยในการทำงานด้วย โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมอาจก่อให้เกิดอันตราย ซึ่งรวมถึงการเกิดอุบัติเหตุบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต และการเกิดโรคซึ่งเกี่ยวเนื่องจากการทำงานของผู้ใช้แรงงาน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทยได้มีการนำเอาเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาสู่ระบบการผลิต เช่น เครื่องจักรกล อุปกรณ์เพิ่มการผลิต สารเคมีและสารมีพิษที่เป็นอันตราย ซึ่งนำมาใช้โดยขาดความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีดังกล่าวอย่างเหมาะสม นับว่าเป็นความสูญเสียที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม 2541) หากพิจารณาในมุมของพนักงาน บางครั้งความสูญเสียที่เกิดขึ้นเกินกว่าที่คาดคิดหรือเรียกกลับคืนมาได้ บางครั้งอุบัติเหตุ ยังทิ้งร่องรอยของความขมขื่นเอาไว้อีกตลอดชีวิต เช่น ความพิการ ความเจ็บปวดทรมาน และผลกระทบนั้นอาจรวมไปถึง บุตร ภรรยา พ่อแม่พี่น้องอีกด้วย บางธุรกิจอุตสาหกรรม อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นอาจหมายถึงชื่อเสียงความน่าเชื่อถือของโรงงาน และยังมีผลต่อสภาพแวดล้อมและสังคมโดยรอบอีกด้วย เช่น ไฟไหม้ โรงงานระเบิด พนักงานและชุมชนโดยรอบได้รับสารอันตราย ซึ่งอาจถึงแก่ชีวิตได้ ดังนั้นความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ใช้แรงงานในการทำงานจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนควรตระหนักและใส่ใจตลอดเวลา

เหตุผลอีกประการที่ธุรกิจอุตสาหกรรมใดๆ ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยได้ เนื่องจากผู้ประกอบการต่างมุ่งหวังให้กิจการมีกำไร และต้นทุนในการผลิตที่ต่ำ ความปลอดภัยจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพซึ่งเรียกว่า การผลิตอย่าง

ปลอดภัย (Safe Production) การเกิดอุบัติเหตุอันตราย อันหมายถึงความสูญเสียทั้งทางด้านทรัพย์สินและร่างกายซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนและเวลาในการผลิต ย่อมกระทบกระเทือนผลกำไรของธุรกิจ ในการบริหารสถานประกอบการนั้น ผู้บริหารจึงต้องยึดหลักการเพิ่มผลผลิต 4 ป. คือ ประกันคุณภาพและบริการ ประสิทธิภาพ ประหยัด และปลอดภัย รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งถือว่าการป้องกันอุบัติเหตุและสร้างเสริมความปลอดภัยถือเป็นความรับผิดชอบต่อธุรกิจอุตสาหกรรมตามปรัชญาของการบริหารยุคใหม่

จากสถิติของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในข่ายคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนเป็นจำนวนสูงถึง 215,534 คน โดยจำแนกตามความร้ายแรง ปี 2537-2547 ดังตารางที่ 1.1 จำแนกตามความร้ายแรงและลักษณะการประสบอันตราย ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.1 จำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานในข่ายคุ้มครองกองทุนเงินทดแทน

ปี	ประเภทความร้ายแรง					
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะบางส่วน	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวม
2537	846	13	4,406	61,411	119,407	186,083
2538	940	17	5,469	67,626	142,283	216,335
2539	962	18	5,042	78,829	160,765	245,616
2540	1033	29	5,272	68,480	155,562	230,376
2541	790	19	3,714	55,489	126,486	186,498
2542	611	12	3,396	50,239	117,739	171,997
2543	620	16	3,516	48,338	127,076	179,566
2544	607	20	3,515	48,077	137,407	189,621
2545	650	14	3,424	49,012	137,879	190,979
2546	787	17	3,821	52,364	153,684	210,673
2547	861	23	3,775	52,893	157,982	215,534

ที่มา : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (2537-2547)

ตารางที่ 1.2 สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานปี 2547 จำแนกตามความ
ร้ายแรงและลักษณะการประสบอันตรายทั่วราชอาณาจักร (ในกองทุน)

ลักษณะการประสบ อันตราย	ความร้ายแรง (Degree of loss)					
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสีย อวัยวะ บางส่วน	หยุดงาน เกิน 3 วัน	หยุดงาน ไม่เกิน 3 วัน	รวม
1. ตกจากที่สูง	117	4	43	3,734	5,078	8,976
2. หกล้ม ลื่นล้ม	5	0	13	1,768	4,119	5,905
3. อาการหรือสิ่ง ก่อสร้างพังทลาย	0	0	0	8	14	22
4. วัตถุหรือสิ่งของพัง ทลายหรือหล่นทับ	48	6	1,076	10,647	16,193	27,970
5. วัตถุหรือสิ่งของ กระแทกหรือชน	26	2	615	9,760	27,671	38,074
6. วัตถุหรือสิ่งของ หนีบหรือดิ่ง	18	0	925	5,665	7,606	14,214
7. วัตถุหรือสิ่งของ ตัด/บาด/ทิ่มแทง	4	0	851	13,197	39,146	53,198
8. วัตถุหรือสิ่งของ กระเด็นเข้าตา	0	2	41	1,152	36,020	37,215
9. ยกหรือเคลื่อนย้าย ของหนัก	1	0	1	174	543	719
10. ประสบอันตรายจาก ท่าทางการทำงาน	0	0	0	98	255	353
11. อุบัติเหตุจาก ยานพาหนะ	392	6	83	2,903	2,698	6,082
12. วัตถุหรือสิ่งของ ระเบิด	15	0	13	330	414	772
13. ไฟฟ้าช็อต	100	3	22	476	856	1,457
14. ผลจากความร้อนสูง/ สัมผัสของร้อน	7	0	27	1,728	3,776	5,538

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ลักษณะการประสบ อันตราย	ความร้ายแรง (Degree of loss)					
	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสีย อวัยวะ บางส่วน	หยุดงาน เกิน 3 วัน	หยุดงาน ไม่เกิน 3 วัน	รวม
15. ผลจากความเย็นจัด/ สัมผัสของเย็น	0	0	0	1	5	6
16. สัมผัสสิ่งมีพิษ สารเคมี	0	0	3	253	1,391	1,647
17. อันตรายจากรังสี	0	0	0	0	1	1
18. อันตรายจากแสง	0	0	0	66	4,397	4,463
19. ถูกทำร้ายร่างกาย	15	0	6	92	88	201
20. ถูกสัตว์ทำร้าย	1	0	2	89	784	876
21. โรคเนื่องจาก การทำงาน*	0	0	53	710	6,739	7,502
22. อื่นๆ	112	0	1	42	188	343
รวม	861	23	3,775	52,893	157,982	215,534

หมายเหตุ : *ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537

ที่มา : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม (2547)

เมื่อพิจารณาจำนวนการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงานของลูกจ้างในข่ายคุ้มครองกองทุนในช่วงปี 2537-2547 พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และปี 2540-2542 มีแนวโน้มลดลง แต่สิ่งนี้เกิดจากเศรษฐกิจของประเทศที่จะชักจูงการลงทุนและการจ้างงาน ไม่ได้หมายความว่าประสบอันตรายและการเจ็บป่วยจากการทำงานจะลดลง ส่วนในปี 2547 จำนวนลูกจ้างในข่ายคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนประสบอันตรายจำนวน 215,534 ราย เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับปี 2546 ข้อมูลนี้เป็นเพียงจำนวนลูกจ้างในข่ายคุ้มครองกองทุนเงินทดแทนเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ยังมีสถานประกอบการอีกเป็นจำนวนมากที่มิได้เข้าสู่ระบบกองทุนเงินทดแทน ทำให้คาดคะเนได้ว่าจำนวนผู้ประสบอันตรายจากการทำงานทั้งหมดน่าจะสูงกว่านี้หลายเท่าตัว

จากการศึกษาของ H.W. Heinrich พบว่า การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานแต่ละครั้ง มิใช่เกิดขึ้นจากโชครชะตาหรือเคราะห์กรรมของแต่ละบุคคล หากแต่เกิดขึ้นโดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีสาเหตุ 2 ประการ คือ การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (85%) เช่น

การกระทำไม่ถูกขั้นตอน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน การแต่งกายไม่เหมาะสม ซึ่งอาจเกิดจากผู้ปฏิบัติงานขาดทักษะความชำนาญในการทำกิจกรรมนั้นๆ มีเจตคติและนิสัยไม่เหมาะสม ฝ่าฝืนกฎระเบียบ ขาดความรู้ความเข้าใจทางเทคโนโลยี พฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานที่ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม เป็นต้น และอีกประการหนึ่งเกิดจากสภาพที่ไม่ปลอดภัย (15%) เช่น การวางผังโรงงานไม่ถูกต้อง สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ถูกสุขลักษณะ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ชำรุดเสียหาย (วิฑูรย์ สิมะโชคดี 2538) อุบัติเหตุเมื่อเกิดขึ้นแล้วข่มก่อกำให้เกิดอันตรายและตามมาด้วยความสูญเสีย คงไม่มีใครต้องการให้เกิดหรือให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ทางที่ทำได้คือ ป้องกันก่อนที่จะเกิดขึ้น

Reason (อ้างใน Wilpert and Qvale 1993) ได้กล่าวถึงการศึกษาเรื่องความปลอดภัยซึ่งนำเทคโนโลยีที่ซับซ้อนมาใช้ ต้องคำนึงอยู่บนพื้นฐาน 5 ประการ คือ การตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง ฝ่ายจัดการด้านการปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติงาน กิจกรรมการผลิต และประการสุดท้ายคือ การป้องกัน และยังเพิ่มเติมอีกว่า การที่จะให้คนตระหนักถึงความปลอดภัยนั้น จะต้องให้สมาชิกในองค์กรรับรู้ว่าจะอะไรคืออันตราย และอะไรคือความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน และได้สรุปว่า การรับรู้เกี่ยวกับอันตรายที่ไม่เหมาะสมและไม่เอาใจใส่ในระบบจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัย

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวค่อนข้างมาก ภาวะการผลิตของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2547 มีการขยายตัวจากการประมาณการของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมพบว่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ปรับตัวเพิ่มขึ้นถึงประมาณร้อยละ 35.5 เมื่อเทียบกับปีก่อน (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม) การขยายตัวด้านการผลิตที่มากขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งในปัจจุบันการจ้างงานของโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นสัญญาการจ้างงานอย่างชั่วคราว และมีอัตราการหมุนเวียนของพนักงานเข้าออกค่อนข้างมาก การทำให้พนักงานรับรู้ถึงระบบความปลอดภัยอาจทำได้ไม่ทั่วถึง อีกทั้งกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีทั้งการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องจักรและสารเคมี หากไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอการทำงานที่ปลอดภัยก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก

จากความสำคัญของการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมการทำงานที่ถูกต้องนั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษานี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงระบบความปลอดภัย และเสริมสร้างให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยที่ถูกต้องต่อไป โดยองค์กรที่ประสบความสำเร็จไม่เพียงแต่สามารถบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจเท่านั้น หากยังต้องเป็นองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและพนักงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยและระดับพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยและระดับพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

1.2.3 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัย และระดับพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานที่ 1 : พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยแตกต่างกัน โดยมีสมมุติฐานย่อย ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1.1 พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีเพศต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 1.2 พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีอายุต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 1.3 พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 1.4 พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีอายุงานต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 1.5 พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่ได้การฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 1.6 พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุต่างกัน มีระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 : พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีเพศต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.2 พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีอายุต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีอายุงานต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.5 พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.6 พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะที่มีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุต่างกัน มีระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 : ระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับพฤติกรรมความปลอดภัย

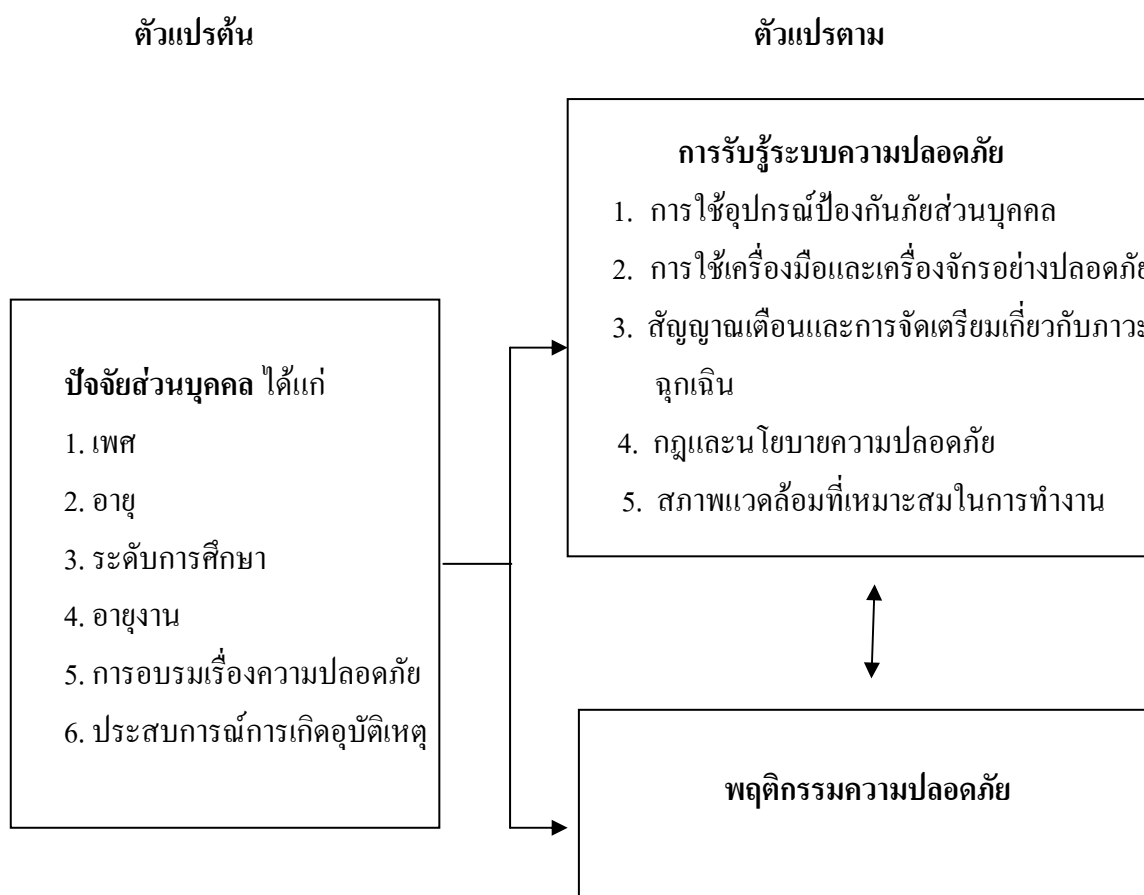
1.4 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในงานวิจัย

แนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการรับรู้ระบบความปลอดภัยใน 5 ด้าน ได้แก่

1. การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล
2. การใช้เครื่องมือและเครื่องจักรอย่างปลอดภัย
3. สัญญาณเตือนและการจัดเตรียมเกี่ยวกับภาวะฉุกเฉิน
4. กฎและนโยบายความปลอดภัย
5. สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน

เนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าการรับรู้ระบบความปลอดภัยในด้านต่างๆที่กล่าวมาเป็นสิ่งที่สำคัญและใกล้ชิดพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม

และจากการที่ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าพฤติกรรมของมนุษย์นั้นมีความสัมพันธ์กันกับการรับรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1.5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่พนักงานในระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีทั้งสิ้น 17 โรงงาน ซึ่งมีคนงานรวม 7,230 คน

1.5.2 ตัวแปรที่จะศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. การอบรมเรื่องความปลอดภัย
6. ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ

1. การรับรู้ระบบความปลอดภัย
 - 1) การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล
 - 2) การใช้เครื่องมือและเครื่องจักรอย่างปลอดภัย
 - 3) สัญญาณเตือนและการจัดเตรียมเกี่ยวกับภาวะฉุกเฉิน
 - 4) กฎและนโยบายความปลอดภัย
 - 5) สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน
2. พฤติกรรมความปลอดภัย

1.5.3 ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยนี้จะทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ระบบความปลอดภัย และ พฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวน อุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดอยุธยา โดยการแจกแบบสอบถามเพื่อการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง ตั้งแต่เดือนธันวาคมพ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2549

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อให้ทราบถึงระดับการรับรู้ระบบความปลอดภัย และ พฤติกรรมความปลอดภัย ของพนักงานปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดอยุธยา

1.6.2 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและ พฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวน อุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดอยุธยา

1.6.3 เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดอยุธยา

1.6.4 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงระบบความปลอดภัยและเสริมสร้างพฤติกรรมความปลอดภัยที่เหมาะสมต่อไป

1.6.5 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อต่างๆที่ใช้เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ เสริมสร้างเจตคติที่และถูกต้องในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมความปลอดภัยที่ดีต่อไป

1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

1.7.1 เพศ หมายถึง เพศของพนักงานระดับปฏิบัติการ

1.7.2 อายุ หมายถึง อายุของพนักงานระดับปฏิบัติการ นับตั้งแต่ปีเกิดจนถึงปีที่ตอบแบบสอบถาม

1.7.3 อายุงาน หมายถึง ระยะเวลาที่พนักงานระดับปฏิบัติการปฏิบัติงานอยู่ในโรงงานแห่งนี้ตั้งแต่แรกเข้าจนถึงปัจจุบัน

1.7.4 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ

1.7.5 การอบรมด้านความปลอดภัย หมายถึง การที่พนักงานได้รับการฝึกอบรมเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

1.7.6 ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ หมายถึง การที่พนักงานประสบอุบัติเหตุในระหว่างการทำงานอยู่ในโรงงานแห่งนี้

1.7.7 การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่สมองตีความหรือแปลข้อมูลสิ่งเร้าจากอวัยวะรับความรู้สึก แล้วมีการแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจนั้น อันจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมโดยอาศัยประสบการณ์เดิม

1.7.8 ความปลอดภัย หมายถึง สภาวะอันปราศจากอันตราย การบาดเจ็บ พิการ ตาย เกิดโรคจากการทำงานหรือการสูญเสีย

1.7.9 การรับรู้ระบบความปลอดภัย หมายถึง ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อมาตรการความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล การใช้เครื่องมือและเครื่องจักรอย่างปลอดภัย สัญญาณเตือนและการจัดเตรียมเกี่ยวกับภาวะฉุกเฉิน กฎและนโยบายความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน

1.7.10 พหุกรรมความปลอดภัย หมายถึง การกระทำหรืออาการที่พนักงานแสดงออกถึงสภาวะที่ปราศจากอันตราย การบาดเจ็บ การเกิดโรคจากการทำงานหรือการสูญเสีย

1.7.11 การประสบอันตราย หมายถึง การที่ลูกจ้างได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงานให้นายจ้าง หรือป้องกันรักษาผลประโยชน์ให้นายจ้าง ซึ่งเป็นการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน ที่มีการแจ้งต่อสำนักงานกองทุนทดแทน

1.7.12 พนักงานระดับปฏิบัติการ หมายถึง พนักงานที่ปฏิบัติงานในระดับย่อยที่สุด โดยอยู่ภายใต้ผู้บังคับบัญชา ไม่มีอำนาจในการจัดการบริหารใดๆ และไม่มีผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา